

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ
ВІДОКРЕМЛЕНІЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КІЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ»

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**
для вступу на навчання
для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістр
зі спеціальністю 051 «Економіка»

Розглянуто та схвалено на засіданні
кафедри економіки та менеджменту
(протокол № 9 від 2 грудня 2017 р.)

Зав. кафедри _____ I..B. Новикова

Київ- 2017

ВСТУП

Мета вступного іспиту – оцінка рівня підготовки та відбір осіб, які за рівнем знань і вмінь відповідають вимогам до навчання за освітнім ступенем рівнем «магістр».

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми «Магістра» вступники повинні мати освітній ступень «бакалавр» або освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст» та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі природничо-наукових, загальноекономічних та конкретно-економічних наук. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Характеристика змісту програми. Особливістю програми є те, що вона побудована за функціональними модулями і має між предметний характер. Модулі програми відповідають функціям, для виконання яких має бути підготовлений магістр за спеціальністю «Економіка». Згідно з чинною освітньо-кваліфікаційною характеристикою зазначеної спеціальності до таких функцій належать: аналітична, планова, організаційна, обліково-статистична, контрольна та інформаційна.

Програма вступного іспиту є міждисциплінарною, вона охоплює основну проблематику навчальних дисциплін, що вивчають студенти в межах навчального плану освітнього ступеня «Бакалавр» та дозволяє оцінити знання студентів, які мають непрофільну базову освіту. До числа таких дисциплін входять:

1. Економіка підприємства.
2. Економічний аналіз.
3. Економічна ефективність діяльності підприємства (Планування діяльності підприємства).
4. Економічний потенціал підприємства (Операційна діяльність підприємства)
5. Проектний аналіз.

ОСНОВНІ РОЗДІЛИ ТА ЇХ ЗМІСТ

Економіка підприємства

Підприємство як суб'єкт ринкових відносин, функціонально-правовий статус його діяльності. Нормативно-правові основи функціонування підприємств. Види підприємств, їх характеристика. Поняття об'єднань підприємств. Форми добровільного й інституційного об'єднання підприємств та організацій: мета їх створення, особливість та ефективність діяльності.

Макросередовище та мікросередовище: поняття й загальна характеристика. Ринкове середовище функціонування підприємств(сутність, функції і типи).

Загальне поняття управління підприємством. Принципи управління. Методи управління підприємством: економічні, організаційно-розпорядчі, соціально-психологічні. Основні функції управління: організація, планування, мотивація, контроль, координація. Особливості антикризового управління підприємством. Організаційні структури управління підприємством.

Види ринків продукції та послуг. Методи дослідження ринку продукції. План виробництва продукції.

Сутність, види та етапи розробки товарної та цінової політики. Ринкові методи ціноутворення. Ціноутворення на підприємстві.

Сутність та принципи планування. Інформаційна база планування діяльності підприємства. Планування виробничої програми. Основні показники виробничої програми підприємства.

Продуктивність праці: поняття та види. Методи розрахунку продуктивності праці. Фактори підвищення продуктивності праці на підприємстві. Показники стану та руху персоналу на підприємстві.

Організація оплати праці на підприємстві. Форми і системи оплати праці.

Сутність інтелектуального капіталу. Нематеріальні ресурси та активи підприємства. Оцінка та шляхи підвищення ефективності використання інтелектуального капіталу підприємства. Основний капітал, основні засоби підприємства: розрахунок амортизаційних відрахувань із застосуванням різних методів; визначення оцінки стану та показників використання основних засобів підприємства.

Оборотні кошти підприємства: аналіз структури; розрахунок нормативів окремих елементів оборотних коштів; визначення необхідного розміру оборотних коштів за різних умов господарювання; розрахунок показників використання оборотних коштів підприємства.

Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства. Матеріально-технічне забезпечення і виробнича логістика. Організація операційної діяльності підприємства.

Типи виробництва, їх техніко-економічні особливості. Система забезпечення конкурентоспроможності продукції

Витрати промислового підприємства: аналіз структури витрат; склад і зміст елементів кошторису та статей калькуляції; розрахунок собівартості

продукції; визначення можливого зменшення витрат по факторам.

Фінансово-економічні показники результатів діяльності підприємства: дохід підприємства та види прибутків; розрахунок загального прибутку підприємства; визначення показників рентабельності.

Ефективність діяльності підприємства. Система показників ефективності використання ресурсів та діяльності підприємства. Вплив показників ефективності на загальну конкурентоспроможність підприємства.

Сучасні моделі розвитку підприємств. Особливості сучасних моделей розвитку підприємства.

Трансформація і реструктуризація підприємств. Ефективність реструктуризації підприємства

Оптимізація бізнес-процесів підприємства. Методи оптимізації бізнес-процесів на підприємстві.

Економічна безпека підприємства. Методи оцінювання економічної безпеки підприємства. Напрями організації економічної безпеки підприємства.

Перелік орієнтовних теоретичних питань

1. Підприємство та підприємництво. Цілі та завдання підприємства.
2. Підприємство як відкрита соціально-економічна система.
3. Зовнішнє середовище функціонування підприємств в умовах ринку.
4. Поняття та класифікація основних засобів підприємства.
5. Оцінка основних засобів.
6. Знос та форми відтворення основних засобів.
7. Поняття та методи нарахування амортизації.
8. Показники ефективності використання основних засобів.
9. Поняття та класифікація оборотних коштів підприємства.
10. Показники ефективності використання оборотних коштів.
11. Поняття та структура персоналу підприємства.
12. Поняття та професійно-кваліфікаційна характеристика персоналу підприємства.
13. Поняття та кількісна характеристика персоналу підприємства.
14. Продуктивність праці та методи її вимірювання.
15. Продуктивність праці та фактори її зростання.
16. Поняття та склад операційних витрат підприємства.
17. Класифікація операційних витрат підприємства.
18. Шляхи та методи зниження собівартості продукції.
19. Цінова політика підприємства.
20. Сутність та показники прибутку та рентабельності підприємства.

Ключові слова і терміни дисципліни:

1. Господарська діяльність.
2. Підприємство.
3. Підприємництво.

4. Майно.
5. Основні засоби.
6. Амортизація.
7. Коефіцієнт оновлення основних засобів.
8. Фондовіддача.
9. Оборотні кошти.
10. Оборотні фонди.
11. Виробничі запаси.
12. Персонал підприємства.
13. Продуктивність праці.
14. Трудомісткість.
15. Прибуток.
16. Ціна підприємства.
17. Ціна реалізації.
18. Чистий дохід.
19. Чистий прибуток.
20. Рентабельність.

Економічний аналіз

Наукові основи економічного аналізу. Історія та перспективи розвитку економічного аналізу. Зміст економічного аналізу. Предмет, метод економічного аналізу. Задачі аналізу. Економічний аналіз та суміжні науки.

Задачі аналізу прибутку та рентабельності. Аналіз формування чистого прибутку, прибутку від всіх видів діяльності (загальної суми прибутку). Аналіз впливу факторів на прибуток від операційної діяльності. Аналіз рентабельності виробництва.

Основні задачі аналізу фінансового стану підприємства. Зарубіжний досвід з аналізу фінансового стану підприємства. Попередня оцінка платоспроможності та фінансової стійкості підприємства. Комплексний аналіз фінансового стану підприємства в умовах ринку.

Аналіз випуску продукції. Задачі аналізу випуску продукції. Загальна оцінка виконання плану з випуску продукції. Аналіз виконання плану з асортименту, структури, якості випущеної продукції. Аналіз ритмічності випуску продукції. Аналіз обсягу реалізованої продукції.

Задачі аналізу використання основних засобів. Аналіз стану основних засобів. Аналіз використання основних засобів.

Задачі аналізу трудових показників. Аналіз чисельності працюючих. Абсолютне та відносне відхилення чисельності працюючих. Аналіз впливу зміни питомої ваги робітників в загальній кількості працюючих на випуск продукції. Аналіз рівня кваліфікації. Аналіз руху робочої сили. Аналіз фонду робочого часу. Аналіз продуктивності праці. Значення та задачі аналізу продуктивності праці. Фактори, які впливають на продуктивність праці. Аналіз впливу факторів на продуктивність праці. Аналіз фонду заробітної плати.

Абсолютне та відносне відхилення фонду заробітної плати. Аналіз структури фонду заробітної плати.

Задачі аналізу собівартості продукції. Аналіз витрат за економічними елементами.

Аналіз собівартості продукції за показниками витрат на 1 грн. товарної продукції.

Аналіз витрат за статтями калькуляції.

Методи, що використовуються для комплексної оцінки діяльності підприємства. Матричний метод.

Джерела інформації для проведення аналізу фінансового стану підприємства. Аналіз доходів від основної діяльності, інвестиційної, участі в капіталі та інших видів діяльності підприємства. Аналіз доходів від цінних паперів. Аналіз розподілу чистого прибутку. Аналіз розміру прибутку та моделювання основної тенденції розвитку.

Аналіз інвестиційної діяльності підприємства за даними фінансової звітності. Методика порівняльного аналізу альтернативних інвестиційних проектів. Аналіз фінансових інвестицій в системі прийняття управлінських рішень. Аналіз ризику та ефективності управління портфелем фінансових інвестицій.

Поняття та природа управлінських рішень. Системний підхід до вивчення проблем управління. Процес прийняття управлінських рішень на основі даних економічного аналізу. Управлінський облік та економічний аналіз.

Аналіз виконання експортних виробничих контрактів і торгівельних угод. Аналіз залежності виробництва від іноземних постачальників. Аналіз руху інвалютних грошових коштів.

Аналітична діагностика можливого банкрутства. Характеристика показників неплатоспроможності підприємства. Методи прогнозування можливості банкрутства. Вплив інфляції на прийняття рішень фінансового характеру.

Сутність моделювання господарської діяльності в економічному аналізі та засоби його реалізації. Використання математичних методів в економічному аналізі. Інтеграція застосування засобів моделювання та економіко-математичних методів у сучасних інформаційних системах управління виробництвом на підприємстві.

Перелік орієнтовних теоретичних питань

1. Напрями використання прибутку. Виявлення резервів покращення використання прибутку.
2. Види рентабельності, розрахунок рентабельності.
3. Аналіз структури активів та пасивів підприємства.
4. Група показників, що характеризують платоспроможність та фінансову стійкість підприємства. (Розрахунок показників та їх економічна сутність, рекомендовані значення).

5. Рівень використання основних засобів на підприємстві та показники, що його характеризують.
6. Вплив факторів на прибуток від операційної діяльності.
7. Виявлення впливу факторів на рентабельність.
8. Попередній аналіз фінансового стану підприємства, його сутність та призначення.
9. Визначення змін окремих статей та розділів балансу. (Позитивна та негативна оцінка цих змін).
10. Показники, що характеризують ефективність використання фінансових ресурсів (рентабельність). Їх сутність та розрахунок.
11. Обіговість активів підприємства (Показники, що визначаються в цій групі та їх сутність).
12. Аналіз виконання плану з асортименту.
13. Аналіз випуску продукції за структурою.
14. Аналіз руху робочої сили. Показники, що його характеризують
15. Аналіз якості продукції.
16. Аналіз впливу факторів на обсяг реалізованої продукції.
17. Абсолютне та відносне відхилення чисельності працюючих на підприємстві
18. Показники продуктивності праці. Аналіз динаміки показників продуктивності праці
19. Аналіз структури фонду оплати праці. Рекомендації щодо її вдосконалення.
20. Аналіз витрат на виробництво за економічними елементами.

Ключові слова і терміни дисципліни:

1. Абсолютний приріст показника.
2. Актив.
3. Активна частина основних засобів.
4. Валова виручка.
5. Валовий прибуток.
6. Валова продукція.
7. Виробничі потужності.
8. Внутрішні джерела формування фінансових ресурсів.
9. Гудвіл.
10. Дебіторська заборгованість.
11. Завантаження виробничих потужностей.
12. Загальна рентабельність виробництва.
13. Запаси.
14. Зовнішні джерела формування фінансових ресурсів.
15. Інвестиції.
16. Комплексні витрати.
17. Комплексний економічний аналіз.
18. Коефіцієнт абсолютної ліквідності.

19. Коефіцієнт зносу основних засобів.
20. Коефіцієнт використання виробничої потужності.

Економічна ефективність діяльності підприємства (Планування діяльності підприємства)

Предмет, методи, завдання планування. Методи наукових досліджень, що застосовуються в процесі планування. Процедури планування за умов різного ступеня визначеності зовнішнього середовища. Основи управління господарськими процесами на підприємстві. Характеристика планової служби підприємства, її функції, права та обов'язки.

Сутність системи планування на підприємстві, основні принципи планування. План підприємства, різновиди планів, їх особливості. Завдання, що вирішує стратегічний план підприємства. Організаційні форми структури планових органів. Завдання оперативне планування на підприємстві. Завдання і сфера застосування інвестиційних проектів та бізнес - планів.

Роль планування збути продукції у системі планування діяльності підприємства. Сутність плану збути продукції, етапи його розробки. Сутність маркетингових досліджень ринку, чинники, що впливають на збут продукції.

Сутність плану виробництва продукції. Структура та показники виробництва продукції. Виробнича програма, виміри обсягу продукції. Товарна, валова, реалізована продукція.

Сутність виробничої потужності підприємства, фактори, що визначають виробничу потужність підприємства. Показники використання виробничої потужності. Шляхи поліпшення використання виробничої потужності.

Сутність техніко-економічного рівня виробництва. Завдання та принципи планування інновацій. Основні фактори технічного рівня виробництва. Основні етапи технічного й організаційного розвитку. Коефіцієнт визначення рівня підготовки виробництва. Методи, що використовуються для розробки науково-технічних прогнозів

Плани оновлення продукції, їхній склад і завдання. Планування витрат на підготовку й освоєння виробництва нової продукції. Особливості калькулювання нових виробів. Об'ємно-календарне планування підготовки виробництва нової продукції. Сільові методи

планування підготовки виробництва та освоєння нових виробів.

Сутність та завдання плану МТЗ, порядок його розробки. Джерела МТЗ. Баланс матеріально-технічного забезпечення, порядок його розробки. Показники ефективності використання матеріальних ресурсів.

Мета розробки плану персоналу та оплати праці. Структура плану персоналу та оплати праці. Етапи розроблення плану персоналу та оплати праці. Методи планування продуктивності праці та чисельності персоналу. Структура фонду оплати праці.

Сутність виробничої інфраструктури підприємства. Особливості функціонування підрозділів виробничої інфраструктури. Планування діяльності

інструментальних цехів. Методика визначення планово-розрахункових цін на продукцію ІЦ. Планування діяльності ремонтного виробництва. Планування собівартості виробництва РМЦ. Планування діяльності енергетичного господарства.

Послідовність розробки плану собівартості продукції. Фактори, що впливають на рівень витрат на виробництво продукції. Структура собівартості реалізованої продукції та виробничої собівартості продукції (робіт, послуг). Послідовність складання зведеного кошторису витрат операційної діяльності.

Мета та основні завдання фінансового планування на підприємстві. Складові фінансового плану підприємств державної форми власності. Сутність оперативного фінансового плану. Особливості планування прибутку. Аналіз «витрати - обсяг - прибуток», його суть і застосування. Послідовність виконання оцінка фінансового стану підприємства.

Особливості бізнес-планування. Основні розділи бізнес-плану. Процедура бізнес-плану, логіка взаємозв'язків і послідовність етапів. Мета й завдання підготовки документів, що належать до елементів стандартного оформлення власне бізнес-плану (анотація, титульний аркуш тощо). Склад і послідовність формування плану маркетингу в бізнес-плані. Методична основа планування обсягу виробництва продукції. Послідовність формування фінансового плану та врахування ризиків у бізнесі.

Основні завдання оперативно-календарного планування на підприємстві. Сутність календарного планування. Диспетчерське регулювання в оперативно-календарному плануванні. Міжцевове та внутрішньо цехове планування, їх зміст та основні завдання. Система оперативно-календарного планування, її основні види. Ритмічне та рівномірне виробництво, показники їх оцінки.

Перелік орієнтовних теоретичних питань

1. Роль планування в діяльності підприємства. Принципи і методи планування.
2. Система планів підприємства, їх класифікація. Зміст поточних планів діяльності підприємства.
3. Мета, завдання та етапи планування збути продукції в діяльності підприємства. Аналіз ринкового середовища.
4. Планування ціни та обсягів продажу.
5. Виробнича потужність підприємства і фактори, які її визначають. Методика розрахунку виробничої потужності підприємства.
6. Зміст і завдання плану виробництва продукції. Планування обсягів виробництва у натуральному виразі на підприємстві.
7. Показники та складові частини виробничої програми. Планування обсягів виробництва і реалізації у вартільному виразі.
8. Зміст плану матеріально-технічного забезпечення та порядок його складання. Планування потреби в матеріальних ресурсах.
9. Запаси і регулювання їх розмірів. Особливості визначення потреби цехів у матеріальних ресурсах у різних типах виробництва.

10. Зміст плану з праці та заробітної плати, етапи його розробки, вихідні дані, показники плану. Призначення і зміст балансу робочого часу. Методика його планування.

11. Планування потреби в персоналі підприємства. Планування чисельності персоналу за категоріями.

12. Методи оцінки рівня продуктивності праці на підприємстві та її планування. Планування продуктивності праці за техніко-економічними факторами.

13. Склад та характеристика фонду оплати праці на підприємстві. Планування фонду оплати праці персоналу.

14. Значення, склад і завдання плану організаційно-технічного розвитку виробництва. Основні показники плану. Послідовність розроблення.

15. Економічні елементи витрат на виробництво і реалізацію продукції. Методика складання кошторису витрат на виробництво.

16. Методи планування собівартості. Планування зниження собівартості продукції.

17. Суть фінансового планування, основні завдання і зміст фінансового плану.

18. Економічна сутність прибутку, види прибутку та порядок їх визначення. Методи планування прибутку.

19. Види рентабельності та порядок їх розрахунку.

20. Сутність та значення бізнес-планування, порядок його розроблення. Зміст основних розділів бізнес-плану.

Ключові слова і терміни дисципліни:

1. Сутність планування.
2. План збуту продукції.
3. Виробнича програма підприємства.
4. Управління запасами.
5. Календарне планування.
6. Коефіцієнт ритмічності.
7. Техніко-економічна норма.
8. Персонал підприємства.
9. Облікова чисельність працівників.
10. Продуктивність праці.
11. Заробітна плата.
12. Оптимальна виробнича програма.
13. Виробнича інфраструктура (ВІ) підприємства.
14. Собівартість продукції.
15. Фінансова діяльність.
16. Фінансове планування.
17. Процес контролю.
18. Система контролю.
19. Диспетчирування.
20. Бізнес-план.

Економічний потенціал підприємства (Операційна діяльність підприємства)

Сутність, складові економічного успіху та чинники впливу на нього. Філософія досягнення успіху. Складові економічного успіху. Чинники впливу на економічний успіх.

Сутність підприємництва. Умови ведення бізнесу в Україні. Модель Іцхака Адізеса. Типи керівників. Бізнес-модель власної справи.

Інноваційні форми організації та фінансування підприємницької діяльності. Концепція інноваційного розвитку.

Початок підприємницької діяльності, орієнтованої на успіх. Ідея. Продукт. Помилки під час започаткування підприємницької діяльності.

Команда та реалізація успішної підприємницької діяльності. Ризики підприємницької діяльності. Помилки під час здійснення підприємницької діяльності.

Сучасні концепції управління підприємством, орієнтованим на успіх. Стратегічне ринкове управління. Вартісно-орієнтоване управління. Ощадливе виробництво. Управління проектами.

Маркетингова стратегія і продажі. Цільовий маркетинг. Комплекс маркетингу.

Особливості управління продуктом, ціною, розподілом та просуванням для здійснення підприємницької діяльності та досягнення економічного успіху підприємства.

Фінансові аспекти управління економічним успіхом підприємства. Концепція вартості грошей у часі. Особливості здійснення інвестицій інновації. Прогнозування фінансових результатів. Управління фінансами для забезпечення здійснення успішної підприємницької діяльності.

Оцінка економічного успіху. Показники доданої вартості. Показники ліквідності. Показники рентабельності.

Корпоративна культура успішного підприємства. Вплив корпоративної культури на економічний успіх підприємства. Ієрархія стимулів і мотивів для забезпечення економічного успіху.

Система стимулів та мотивів інноваційної активності власників та працівників для досягнення економічного успіху підприємства.

Перелік орієнтованих теоретичних питань

1. Наведіть визначення потенціалу підприємства та охарактеризуйте підходи до визначення його сутності.
2. Поясніть рівні зв'язків і відносин потенціалу підприємства.
3. Наведіть сутнісні характеристики потенціалу підприємства.
4. Охарактеризуйте структурні елементи економічного потенціалу підприємства.
5. Охарактеризуйте структурні елементи виробничого потенціалу підприємства.

6. Охарактеризуйте об'єктні складові потенціалу підприємства.
7. Охарактеризуйте суб'єктні складові потенціалу підприємства.
8. Охарактеризуйте графоаналітичну модель оцінки потенціалу підприємства.
9. Охарактеризуйте потенціал підприємства як відкриту соціально-економічну систему.
10. Дайте визначення та охарактеризуйте рівні конкурентоспроможності потенціалу підприємства.
11. Охарактеризуйте методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства.
12. Поясніть концепцію вартісної оцінки потенціалу підприємства та охарактеризуйте методологічні підходи до його оцінки.
13. Поясніть сутність трудового потенціалу підприємства та охарактеризуйте його структурні елементи.
14. Охарактеризуйте підходи до оцінки трудового потенціалу підприємства.
15. Дайте визначення науково-технічного потенціалу та охарактеризуйте його складові.
16. Надайте визначення та охарактеризуйте підходи до сутності інноваційного потенціалу підприємства.
17. Дайте визначення природних ресурсів та наведіть їх класифікацію.
18. Охарактеризуйте природно-ресурсний потенціал України.
19. Охарактеризуйте види структур природно-ресурсного потенціалу території.
20. Поясніть важливість та необхідність охорони природно-ресурсного потенціалу.

Ключові слова і терміни дисципліни:

1. Економічний потенціал держави.
2. Економічний потенціал підприємства.
3. Науково-технічний потенціал.
4. Інвестиційний потенціал.
5. Інноваційний потенціал.
6. Виробничий потенціал підприємства.
7. Технічний потенціал.
8. Технологічний потенціал.
9. Природно-ресурсний потенціал.
10. Трудовий потенціал.
11. Організаційно-управлінський потенціал підприємства.
12. Кадровий потенціал.
13. Конкурентоспроможний потенціал.
14. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства.
15. Витратний підхід до оцінки потенціалу підприємства.
16. Майновий підхід до оцінки потенціалу підприємства.

17. Доходний підхід до оцінки потенціалу підприємства.
18. Порівняльний підхід до оцінки потенціалу підприємства.
19. Потенціал нематеріальних активів.
20. Гудвіл.

Проектний аналіз

Проектний аналіз як методологія та навчальна дисципліна. Основні складові проектного аналізу. Принципи проектного аналізу. Концепція проектного аналізу.

Поняття та основні ознаки проекту. Класифікація проектів. Середовище проектів. Основні учасники проекту.

Життєвий цикл проекту. Фази, стадії та етапи життєвого циклу проекту. Розподіл робіт на різних фазах, стадіях та етапах життєвого циклу проекту.

Концепція витрат і вигід у проектному аналізі. Концепція цінності проекту. Визначення цінності проекту. Альтернативна вартість та її використання у проектному аналізі. Поняття явних і неявних витрат і вигід.

Цінність грошей у часі. Поняття майбутньої і теперішньої вартості. Поняття ануїтету у проектному аналізі. Номінальна та реальна ставки проценту. Фактори, які впливають на вартість грошей.

Проектний грошовий потік. Поняття проектного грошового потоку та методика його розрахунку.

Стандартні фінансові та неформальні критерії прийняття рішень. Загальні підходи до оцінки проектів. Фінансові (формальні) та неформальні методи аналізу проектів. Економічні показники ефективності проектів та методика їх розрахунку. Порівняння проектів за допомогою різних критеріїв оцінки.

Динамічний аналіз беззбитковості проекту. Поняття та основні завдання аналізу беззбитковості. Структура витрат проекту та її управління. Розрахунок постійних, змінних, загальних витрат та граничних (прирістних) витрат. Поняття маржинального доходу. Поняття операційного левериджу та його розрахунок. Поняття готівкової, бухгалтерської і фінансової точок беззбитковості та методика їх розрахунку. Поняття порогу рентабельності, запасу надійності та запасу безпеки.

Оцінювання і прийняття проектних рішень за умов ризику та невизначеності.

Сутність ризику та невизначеності. Якісні методи аналізу й оцінки ризиків інвестиційних проектів. Кількісні методи аналізу й оцінки ризиків інвестиційних проектів. Методи зниження ризику.

Маркетинговий аналіз. Мета і завдання маркетингового аналізу. Концепція попиту ринку. Аналіз ринкового середовища продукції проекту. Мета маркетингового дослідження. Етапи аналізу ринку. Розробка концепції маркетингу.

Технічний аналіз. Мета, завдання та етапи проведення технічного аналізу проекту. Визначення місцезнаходження проекту. Поняття масштабу (розміру) проекту та фактори, які впливають на аналіз масштабів виробництва. Вибір

технології виробництва. Організація підготовки та здійснення проекту.

Інституціональний аналіз. Мета, завдання і методи інституціонального аналізу. Оцінка впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на проект. Сутність організаційного плану проекту.

Екологічний аналіз. Сутність екологічного аналізу. Категорії, за якими поділяються проекти залежно від їх впливу на навколишнє середовище. Зміст робіт з екологічного аналізу. Типи впливу проекту на навколишнє середовище. Визначення та оцінка впливу проекту на навколишнє середовище.

Соціальний аналіз. Мета і завдання соціального аналізу. Зміст соціального аналізу. Поняття соціального середовища проекту та його оцінка.

Фінансовий аналіз. Сутність і мета фінансового аналізу. Особливості підготовки фінансового обґрунтування проекту. Методичні підходи до оцінки фінансового стану підприємства. Етапи проведення фінансового аналізу проекту. Поняття, завдання та основні принципи фінансування проектів.

Економічний аналіз. Сутність економічного аналізу. Оцінка економічної привабливості та ефективності проекту. Визначення економічної вартості проекту.

Перелік орієнтовних теоретичних питань

1. Сутність та характеристика якісних та кількісних методів аналізу ризиків.
2. Етапи проведення фінансового аналізу проекту.
3. Завдання проведення маркетингового аналізу проекту.
4. Класифікація витрат за проектом та її основні ознаки.
5. Критерії відбору інвестиційних проектів та методика їх розрахунку.
6. Сутність та мета технічного аналізу проекту.
7. Сутність, мета й основні завдання інституціонального аналізу.
8. Мета соціального аналізу проекту та які завдання він виконує.
9. Сутність, мета та завданнями екологічного аналізу проекту.
10. Методи визначення неявних вигід у соціальних проектах, особливість їх застосування.
11. Методика здійснення оцінки впливу проекту на навколишнє середовище.
12. Основні ознаки, принципи та складові проектного аналізу.
13. Основні учасники проекту, їхні функції.
14. Основні фази та стадії життєвого циклу проекту.
15. Процедура розробки організаційного плану проекту.
16. Сутність грошового потоку, види та схема (процес) формування проектного грошового потоку.
17. Сутність динамічного аналізу беззбитковості проекту та методика його проведення.
18. Сутність екологічного аналізу проекту.
19. Сутність економічного аналізу проекту, його мета та завдання.
20. Сутність життєвого циклу проекту.

21. Сутність концепції вартості грошей у часі.
22. Сутність концепції проектного аналізу.
23. Сутність майбутньої та теперішньої вартості та методика їх розрахунку.
24. Сутність неформальних і формальних методів аналізу проектів.
25. Сутність проектного аналізу.
26. Сутність соціального аналізу проекту та його роль при проведенні проектного аналізу.
27. Сутність та мета маркетингового аналізу проекту.
28. Сутність та методи визначення економічної привабливості та ефективності проекту.
29. Сутність та методика розрахунку точок беззбитковості проекту.
30. Сутність та розрахунок операційного левериджу.
31. Сутність та роль альтернативної вартості у проектному аналізі.
32. Сутність та характеристика підходів до оцінки проектів.
33. Сутність та характеристика притоків і відтоків від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.
34. Сутність фінансового аналізу проекту: його мета та завдання.
35. Сутність явних і неявних вигід і витрат.
36. Типи впливу проекту на навколошнє середовище та їх характеристика.
37. Характеристика експлуатаційної фази проекту.
38. Характеристика інвестиційної фази проекту.
39. Характеристика передінвестиційної фази проекту.
40. Сутність та класифікаційні ознаки проектів.

Ключові слова і терміни дисципліни:

1. Проектний аналіз.
2. Індекс рентабельності інвестицій).
3. Проект.
4. Чиста теперішня (приведена) вартість.
5. Грошовий потік.
6. Готівкова точка беззбитковості або критичний обсяг.
7. Бухгалтерська точка беззбитковості.
8. Фінансова точка беззбитковості.
9. Поріг рентабельності.
10. Коефіцієнт вигоди-витрати.
11. Внутрішня норма доходності (рентабельності).
12. Вартість грошей у часі.
13. Дисконтований грошовий потік.
14. Дисконтований термін окупності.
15. Дисконтований чистий грошовий потік.
16. Дисконтування.
17. Компаундування (нарощення).
18. Концепція проектного аналізу.
19. Кумулятивний дисконтований грошовий потік.

20. Операційний грошовий потік.
21. Приріст чистих капітальних витрат.
22. Приріст чистого оборотного капіталу.
23. Життєвий цикл проекту.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Азаренкова Г.М. Проектний аналіз в схемах та прикладах: навч. посіб. / Г.М. Азаренкова, Р.О. Піскунов. - Х.: НТМТ, 2015. - 338 с.
2. Антонюк О.П. Економічний аналіз (практикум) : Навчальний посібник /О.П. Антонюк, Т.М. Ступницька, Н.М. Купріна. - Львів: «Магнолія 2006», 2012. - 320 с.
3. Антошкіна Л. І. Потенціал і розвиток підприємства: [навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Л. І. Антошкіна, О. Л. Горяча. – Донецьк : Юго-Восток, 2012. – 450 с.
4. Аптекар, С. С., Верич, Ю. Л. Проектний аналіз: Підручник. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2008. -308 с.
5. Афанасьев, Микола Васильович. Планування і контроль на підприємстві: навч. посіб.для студ. вищ. навч. закл. / Афанасьева М. В., Селезньова Г. О.; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Харк. нац. екон. ун-т. — Х. : ІНЖЕК, 2012. — 442 с.
6. Баранов, Олексій Геннадійович. Планування і контроль на підприємстві: [навч. посіб.для студ. вищ. навч. закл., які навчаються за освітньо-проф. прогр. бакалавра з напряму”Економіка п-ва”] / О. Г. Баранов; М- во освіти і науки, молоді та спорту України, Севастоп.нац. техн. ун-т. – Севастополь : СевНТУ, 2012. — 218 с.
7. Бардиш Г. О. Проектний аналіз: Підручник. – 2-ге вид. стер. – К.: Знання 2006. – 415 с.
8. Бачевський Б. Є. Потенціал і розвиток підприємства: [Навч. пос.] / Б. Є. Бачевський, І. В. Заблодська, О. О. Решетняк. – К.: Центр учебової літератури, 2009. – 400 с.
9. Березін О. В. Економіка підприємства: [навч. посібник] / О. В. Березін. – К.: Знання, 2009. – 390 с.
10. Богоявленська Ю. В. Проектний аналіз: Навчальний посібник. - К.:

Кондор, 2006. - 336 с.

11. Болюх М.А., Горбаток М.І. Збірник задач з курсу «Економічний аналіз»: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2012. - 232.
12. Бондар Н. М. Економіка підприємства: [Навч. посіб.] / Н. М. Бондар. – К.: Видавництво А. С. К., 2005. – 400 с.
13. Брустінов В. М. Планування діяльності підприємства: теорія та практика. :навч. посіб. / Брустінов В. М., Колишкіна Н. І. – Мелітополь: Вид. буд. ММД, 2008. — 247 с.
14. Бурик, Анатолій Федорович. Планування діяльності підприємства : навч. посіб. Для студ. вищ. навч. закл. / А. Ф. Бурик, О. М. Світовий, О. Г. Мачушенко; за ред. Бурика А. Ф. —Умань : Сочінський, 2012. — 210 с.
15. Бухалков М.И. Внутрифирменное планирование. Учебник. – М.: Инфра.- М. 2000.
16. Вахрушина М.А. Управленческий анализ. - М.: Омега-Д 2004. – 432 с.
17. Верба В. А., Загородніх О. А. Проектний аналіз. – К.: КНЕУ, 2000. – 322 с.
18. Верба В.А., Гребешкова О.М. Проектний аналіз: слайд-курс: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2006. – 236 с.
19. Внутрішньовиробниче планування на промислових підприємствах // Навчальний посібник. За ред. М.В.Свіцьова.-К.: Аристей, 2005. - 148 с.
20. Гетьман О. О. Економіка підприємства: [навч. посіб.] / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – 2-ге вид. – К.: Центр учб. л-ри, 2010. – 488 с.
21. Грещак М. Г. Економіка підприємства: [Підручник] / М. Г. Грещак; заг. та наук. ред. Г. О. Швиданенко ; Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Вид. 4-те, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2009. – 816 с.
22. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства: [навч. посіб. для студ. ВНЗ] / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук ; Терноп. нац. екон. ун-т. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – К.: Центр учебов. л-ри, 2012. – 303 с.
23. Гуменюк, Віталій Якович. Планування та організація виробничої діяльності підприємства : навч. посіб. / В. Я. Гуменюк, Г. М. Юрчик; М-во освіти і науки України, Нац.ун-т вод. госп-ва та природокористування. - Рівне : НУВГП, 2010. - 148 с.
24. Дикань В. Л. Організація виробництва [Текст] : підручник / В. Л. Дикань. – Х. : УкрДАЗТ, 2013. – 422 с.
25. Добикіна О. К. Потенціал і розвиток підприємства : [навч. посіб. для самост. вивч.] / О. К. Добикіна, Г. В. Ростовська ; Донбас. держ. машинобуд. акад. – Краматорськ : ДДМА, 2010. – 92 с.
26. Довбенко В. І. Потенціал і розвиток підприємства: [навч. посіб.] / В. І. Довбенко, В. М. Мельник ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – 2-ге вид., випр. і допов. – Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2011. – 229 с.
27. Дякон В. М. Планування діяльності підприємств : навч. посіб. / В. М. Дякон, Н. О.Лисенко, Л. В. Транченко; М-во освіти і науки України, Приват. вищ. навч. закл. "Європ. унт". - Умань : Сочінський, 2010. - 254 с.
28. Економіка підприємства: [Підручник] / За заг. ред. С. Ф.

Покропивного. – К.: КНЕУ, 2008. – 528 с.

29. Економічний аналіз: Навч. посібник / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток; За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка.- К.: КНЕУ, 2003. - 556 с.

30. Ильин А.И. Планирование на предприятияи. Учебник. – Минск: ООО “Новоезнаніе”,2002.- 463 с.

31. Касьянова Н. В. Потенціал підприємства: формування та використання: [підручник] / Н. В. Касьянова, Д. В. Солоха, В. В. Морева, О. В. Белякова, О. Б. Балакай. – Донецьк: Вид-во «Цифрова типографія», 2012. – 257 с.

32. Кібік О. М. Теорія бізнесу [Текст] : навч. посіб / О. М. Кібік, К. В. Белоус. – К. : Алерта, 2012. – 256 с.

33. Козик В. В. Організація виробництва: [навч. посіб.] / В. В. Козик, А. С. Гавриляк. – К.: Знання, 2011. – 222 с.

34. Колесніков Г. О. Теоретичні основи складання фінансового плану в процесі бізнеспланування [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Колесніков Г. О. ; Укр. акад. наук, Волин. ін-т економіки та менедж. - Луцьк : ВІЕМ, 2010. - 140 с.

35. Кононенко О., Маханько О. Аналіз фінансової звітності. - 4-те вид., перераб. і доп. - Х.: Фактор, 2012. - 200 с.

36. Косич М. Як скласти бізнес-план – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х.: Фактор, 2010. – 352 с.

37. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства : формування та оцінка : [навч. посібник] / Н. С. Краснокутська. – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.

38. Кузнецова, Інна Олексіївна. Планування діяльності підприємств: структурний аспект /І. О. Кузнецова, Ю. В. Карпенко. — О. : Атлант, 2013. — 209 с.

39. Лаврів, Лілія Андріївна. Планування діяльності організації : навч. посіб. / Л. А. Лаврів.— Т. : Крок, 2013. — 320 с. : табл. — Бібліогр.: с. 311–320.

40. Лапин Е. В. Экономический потенциал предприятия : [монография] / Е. В. Лапин. – Сумы : ИТД «Университетская книга», 2004. – 360 с.

41. Лойко В. В. Економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. / В. В. Лойко, Т. П. Макаровська. – К. : КНУТД, 2015. – 268 с.

42. Лойко В.В., Лойко Д.М., Серbenівська А.Ю. Економічний аналіз: конспект лекцій Економіка підприємства: [Електронний ресурс] / Модульне середовище КНУТД - Режим доступу: <http://msnp.knutd.edu.ua>

43. Марченко, Олена Іванівна. Планування діяльності підприємства: практикум: [навч.посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Марченко О. І., Погріщук Г. Б., Фесюк В. Л.; М-во освіти і науки України, Терноп. нац. екон. ун-т, Вінниц. ін-т економіки. - Т. : Екон. думка, 2010. – 457с.

44. Митяй О.В. Проектний аналіз: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.В.Митяй. - М-во освіти і науки України. - Умань: Софія, 2008. - 214 с.

45. Митяй О.В. Проектний аналіз: Навчальний посібник. Рекомендовано МОНУ / О.В.Митяй. – К.: Знання, 2011. – 311 с.

46. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник / Є.В.Мних. - К.: Знання, 2011. - 630 с.
47. Павловська О.В., Притуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. Фінансовий аналіз: Навч- метод. посібник для самост. вивч. диск. - К: КНЕУ, 2012. - 388 с.
48. Падерін І.Д. Бізнес-планування [Текст] : навч. посіб. / І. Д. Падерін; Дніпропетр. держ. фін. акад. - Д. : Свідлер А. Л., 2012. - 137 с.
49. Підприємництво й бізнес-культура [Текст] : навч. посіб. / за заг. ред. М. П. Денисенко. – Черкаси : Маклаут, 2013. – 150 с.
50. Планування і контроль діяльності підприємства : навч. посіб. [для студ. підготов. 6.030504] / Свіщов М. В. та ін.]; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. — К. : КНУТД, 2013. — 203 с.
51. Полтарак, Наталія Іллівна. Планування фінансової діяльності суб'єктів господарювання(практикум) : навч. посіб. / Н. І. Полтарак; М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-тім. М. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". - Х. : ХАІ, 2010. - 107 с.
52. Прохорова В. В. Потенціал підприємства: формування і оцінка: [навч. посіб.] / В. В. Прохорова; В. І. Чобіток. – Х. : НТМТ, 2013. – 212 с.
53. Рижиков В. С. Проектний аналіз. - К.: Центр учебової літератури, 2007. - 384 с.
54. Русак Н.А., Стражев В.И., Мигун О.Ф. и др. Анализ хозяйственной деятельности в промышленности. - 4-е изд. - Минск: Вышшая школа, 1999. - 308 с.
55. Савицька Г.В., Економічний аналіз діяльності підприємства: навчальний посібник / Г.В. Савицька. - 3-те вид., виправл. і доп.. - К.: Знання, 2007. - 668 с. - (Вища освіта ХХІ століття).
56. Скибінська З. М. Економіка та організація виробництва: [навч. посіб.] / З. М. Скибінська, Т. Т. Гринів. – К.: Знання, 2012. – 299 с.
57. Стец І. І. Потенціал і розвиток підприємства: [навч. посіб.] / Стец І. І. ; Терноп. нац. екон. ун-т. – Т. : ТНЕУ : Економічна думка, 2010. – 674 с.
58. Тарасенко Н.В., Економічний аналіз. Навчальний посібник / Н.В. Тарасенко. - Львів: «Новий світ - 2000», 2008. - 344 с. - С.28.
59. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : [навч. посібник]; Вид 2-ге, без змін / О. С. Федонін, І. М. Рєпіна, О. І. Олексюк. – К. : КНЕУ, 2006. – 316 с.
60. Хомяков В. І. Потенціал і розвиток підприємства: [навч. посібник для студ. вищих навч. закладів] / В. І. Хомяков, В. М. Бєлінський, О. В. Федоренко. – К.: Кондор, 2011. – 432 с.
61. Чевганова В.Я. Проектний аналіз. [текст] : навч. посіб. / В.Я. Чевганова, В.В. Биба, А.С. Скрильник- К. : «Центр учебової літератури», 2014. - 258 с.
62. Чеканова Л.Г. Опорний конспект з дисципліни «Проектний аналіз» для студентів спеціальності 6.050107 «Економіка будівництва». - Харків: ХНАМГ, 2007.- 111 с.
63. Череп А.В. Економічний аналіз: Навчальний посібник. - К.: Кондор, 2011. - 160с.

64. Чигиринська О.С., Власюк Т.М. Теорія економічного аналізу: Навч. посіб.- К.: Центр навчальної літератури, 2006.- 232 с.
65. Шваб Л. І. Економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. / Л. І. Шваб. – К. : Каравела, 2011. – 416 с.
66. Швець Л.П. Проектний аналіз: Навчальний посібник / Л.П. Швець, О.В. Пиляпяк, Н.І. Доберчак. - Львів: Новий світ - 2000, 2011. - 646 с.
67. Шубін О. О. Потенціал регіону: вектори формування та використання: [Монографія] / О. О. Шубін, М. В. Азарян, Д. В. Солоха, О. В. Бєлякова. – Донецьк: СПД Купріянов В.С., 2011. – 658 с.
68. Экономический анализ: Учебник для ВУЗов / Под ред. Л.Т. Гиляровской. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2009. - 527 с.
69. Янковець Т. М. Економіка і планування [Текст] : навч. посіб. / Т. М. Янковець. – К. : КНУТД, 2015. – 244 с.

Допоміжна

1. Аветисова А. О. Ціноутворення: [навч. посіб.] / А. О. Аветисова, О. О. Бакунов, Н. С. Палій, А. А. Фендрікова ; МОНМС України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Донецьк, 2011. – 191 с.
2. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій [Текст] : навч. посіб. / ред. К. Ф. Ковал'чук. - К. : ЦУЛ, 2012.
3. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій [Текст] : навч. посіб. / ред. К. Ф. Ковал'чук. - К. : ЦУЛ, 2012.
4. Антошкіна Л. І. Ціноутворення та управління ціновою політикою: [підручник] / Л. І. Антошкіна, Н. П. Скригун, Л. Г. Цимбалюк. – Донецьк: Юго-Восток, 2011. – 321 с.
5. Армстронг Г.Маркетинг [Текст] : загальний курс : пер. с англ. / Г. Армстронг, Ф.Котлер. – 5-те вид. – М. ; С-П. ; К. : Діалектика, 2007. – 608 с.
6. Базецька, Ганна Ігорівна. Фінанси підприємства: планування та управління увиробничій сфері : навч. посіб. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. / Г. І. Базецька, Л. Г. Суботовська, Ю. В. Ткаченко; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Харк. нац. акад.міс. госп-ва, Держ. ін-т підготовки кадрів. — Х. : ХНАМГ, 2012. — 292 с.
7. Березін О. В. Економіка підприємства: практикум: [навч. посібник] / О. В. Березін, Н. В. Бутенко. – К.: Знання, 2009. – 254 с.
8. Білоусова, Олена Станіславівна. Фінансове планування на підприємствах: теорія, методологія та практика / Білоусова О. С.; [відп. ред. А. І. Даниленко]; НАН України, ДУ "Ін-текономіки та прогнозування". — К. : ДУ "Ін-т економіки та прогнозування НАН України", 2012. — 387 с.
9. Бондаренко О. О. Економіка праці й соціально-трудові відносини [Текст] : навч. посібник / О. О. Бондаренко. – К. : КНУТД, 2013. – 395 с.
10. Боярко І.М. Інвестиційний аналіз [Текст] : навч. посіб. / І. М. Боярко, Л. Л. Гриценко. - К. : ЦУЛ, 2011. - 400 с.
11. Гаркавенко С. С. Маркетинг [Текст] : підручник для студ. вищих навч. закладів / С. С. Гаркавенко. – К. : Лібра, 2007. – 720 с.
12. Гетьман О. О. Економіка підприємства: [навч. посіб.] / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – 2-ге вид. – К.: Центр учеб. л-ри, 2010. – 488 с.

13. Гиляровская Л.Т., Вехорева А.А. Анализ и оценка финансовой устойчивости коммерческого предприятия. - СПб: Питер, 2003. - 256 с.
14. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. - К.: Лібра, 2003. - 704с.
15. Гринів Б. В. Економічний аналіз торгової діяльності. Навч. посіб. 2-ге вид. - К.: Центр учебової літератури. 2012.-392 с.
16. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства. 2-ге видання. Навчальний посібник рекомендовано МОН України. – К.: Центр учебової літератури, 2012. – 304 с.